



Surdotulki Ainārs Ostvalds un Elza Volonte Latvijas televīzijā tulko raidījumu *Guhrs, vēl gudrāks* un multfilmas. *Supernovas* fināls bija pirmā reize, kad viņi tulkoja arī dziesmas

Ainārs un Elza, surdotulki

JĀSŪTA UZ EIROVĪZIJU ABI. Gan uzvarētājs Justs, gan surdotulks Ainārs. Pēc *Supernovas* tā domāja ne viens vien skatītājs, jo Ainārs tik izteiksmīgi izstāstīja Justa dziesmu zīmju valodā. Tā bija pirmā reize, kad Latvijas televīzija Eirovīzijas nacionālās atlases finālu tulkoja nedzirdīgajiem. Surdotulki bija divi: Ainārs Ostvalds un Elza Volonte. Ainārs tulkoja vīriešu dziedāto, Elza – sieviešu. LTV7 kanālā viņi tulkoja ne tikai dziesmas, bet visu, kas notiku divas stundas garajā konkursā.

«Tikai mamma, skatoties televizoru, nojauta, ka esmu uztraucies. Tiešais ēters taču!» saka Ainārs, atceroties savu pirmo iznācienu. Nedēļu pirms fināla, kad bija skaidras četras fināla dziesmas, abi sāka citīgi gatavoties. Katrs savā mājā pie spoģuļa. «Mums bija jāparāda dziesmas ritms, sajūta un arī jāizstāsta stāsts,» skaidro Ainārs. Viņš gan *Supernovas* filmēšanā nedziedāja līdz pilnā balsi kā Elza, kurai tas bija vajadzīgs, lai labāk iejustos dziesmā. Tulkus filmēja citā telpā. Vajadzīgo sajūtu iedeva mēģinājums pa dienu un dzīvīgā atmosfēra uz vietas. Mērķauditorija tulku darbu novērtēja, bet negaidīti daudz

pozitīvu atsauksmju abi saņēma no dzirdīgajiem skatītājiem.

«Tā bija pirmā Eirovīzija ar tulkiem arī Latvijas televīzijas cilvēkiem, tāpēc mācījāmies visi kopā,» saka Elza. LTV strādā pieci ārstata surdotulki. Ainārs un Elza

«Rokām jābūt mīkstām, plastiskām. Un koptām.»

tulko arī *Guhrs, vēl gudrāks* un multfilmas. Elza ir Latvijas televīzijas projektu vadītāja, bet vakaros viņa piestrādā par surdotulci Nedzirdīgo savienībā. Savukārt Ainārs ir savienības tulks uz pilnu slodzi un strādā Liepājā. Valsts apmaksā nedzirdīgajiem konkrētu stundu skaitu ar surdotulku, viņi

šim pakalpojumam piesakās Nedzirdīgo savienībā.

«Zīmju valoda ir mūsu pirmā valoda,» saka Elza. Abu vecāki dzirdi zaudējuši dzīves laikā. Runāt iemācījušas vecmāmiņas un bērnudārzi. Cik ilgā laikā iesācējs var apgūt zīmju valodu? Atbild Elza: «Iemācīties ir viens, bet – vai tas padodas? Ja rokas ir kokainas, tad var mācīties kaut visu mūžu un nesanāks. Rokām jābūt mīkstām, plastiskām. Un koptām.»

Zīmju valoda ir sarunvaloda. Tajā ienāk jauni vārdi, valoda regulāri jāpilnveido. Ir arī savs slengs. Piemēram, saīsinot personvārdus, lai nebūtu jārāda pa burtiem. Nilu Ušakovu rāda, pieķerot pie auss, jo *uški* krievu valodā ir ausis. Vladimīru Putinu rāda kā putnu. «To neizdomā tulki. Esam redzējuši, ka nedzirdīgie tā apzīmē, tāpēc pārņemam,» saka Ainārs. Bet kā var parādīt dažādos kafijas veidus? Kapučīno? Elza parāda parastu kafiju un ar elegantu žestu «uzliek» tai putota piena cepurīti. Ainārs zīmju valodā māk pateikt arī tradicionālos Liepājas menciņus – pieķer ar pirkstu pie zoda. Jo mencām esot maza «kazbārdiņa». ●

— Ieva Alberte